

Asociația română a băncilor

Intermedierea financiară și
amprenta antreprenorială
a României

2022 Asociația Română a Băncilor

Cuprins

- I. Contextul general privind sectorul bancar
- II. Amprenta antreprenorială și finanțarea
- III. Abordări necesare

NUMĂR INSTITUȚII DE CREDIT

34 instituții de credit, din care 8 sucursale bănci străine

TOTAL ACTIVE NETE

639,7 mld. lei dec. 2021 ▲ 560 mld lei dec 2020

ACTIVE INSTITUȚII CU CAPITAL STRĂIN

68,2% dec. 2021 ▼ 70,5% dec 2020

INDICATOR DE SOLVABILITATE

22,26% dec. 2021 ▼ 25,14% dec. 2020

INDICATORUL DE ACOPERIRE A NECESARULUI DE LICHIDITATE

241.9% sep. 2021 ● 172.4% în EU

RATA CREDITELOR NEPERFORMANTE

3,35% dec 2021 ▼ 3,83% dec 2020

GRADUL DE ACOPERIRE CU PROVIZIOANE A CREDITELOR NEPERFORMANTE

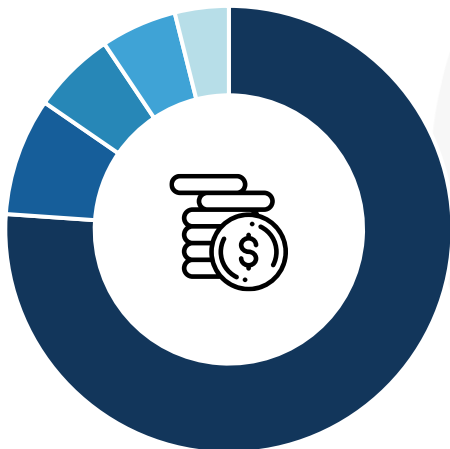
65,75% sep. 2021 ● 44% în UE

CREDITE ACORDATE/ DEPOZITE ATRASE

68,79% dec. 2021 ▲ 65,89% dec. 2020

COST TO INCOME RATIO

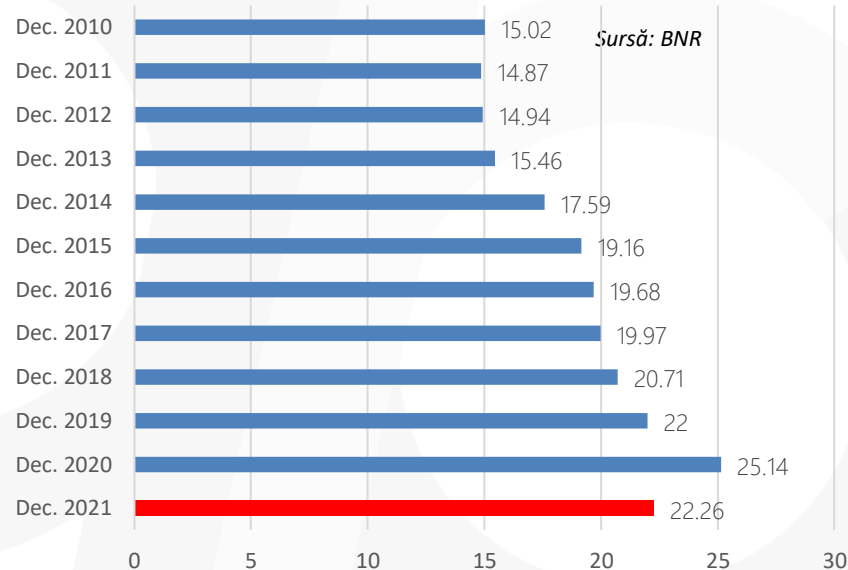
54.78% sep. 2021 ● 64% în EU iunie 2021

Distribuția activelor

74,5%	Instituții de credit
10,4%	Fonduri de pensii private
5,8%	Fonduri de investiții
5,5%	Instituții financiare nebancale
3,8%	Societăți de asigurare

Indicator de solvabilitate (%)

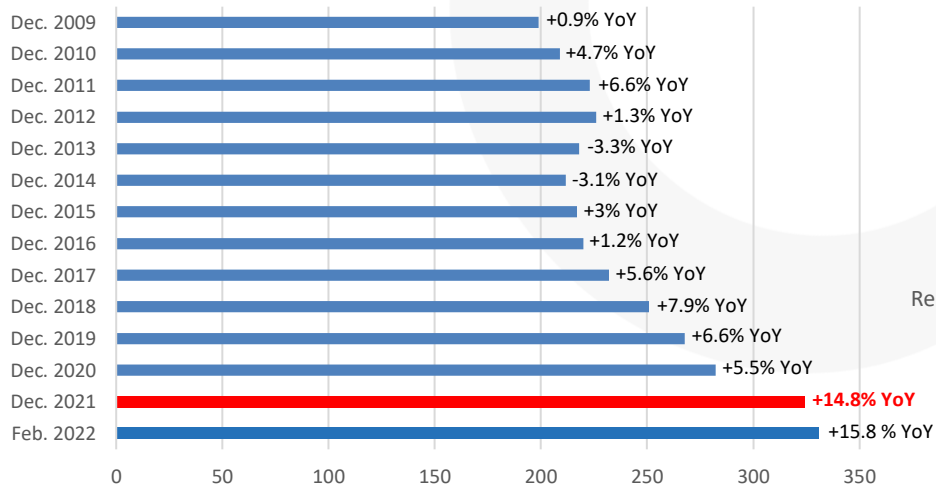
- Sistemul bancar deține 3 sferturi din activele sistemului financiar din România (T2 2021).
- Numărul de angajați ai sectorului bancar și numărul de sucursale au scăzut la 51.700, respective la 3.695.

- Sectorul bancar este stabil și solid, cu indicatori de solvabilitate și de lichiditate peste mediile UE.
- Acesta a reprezentat un pilon de stabilitate și siguranță pe durata pandemiei.

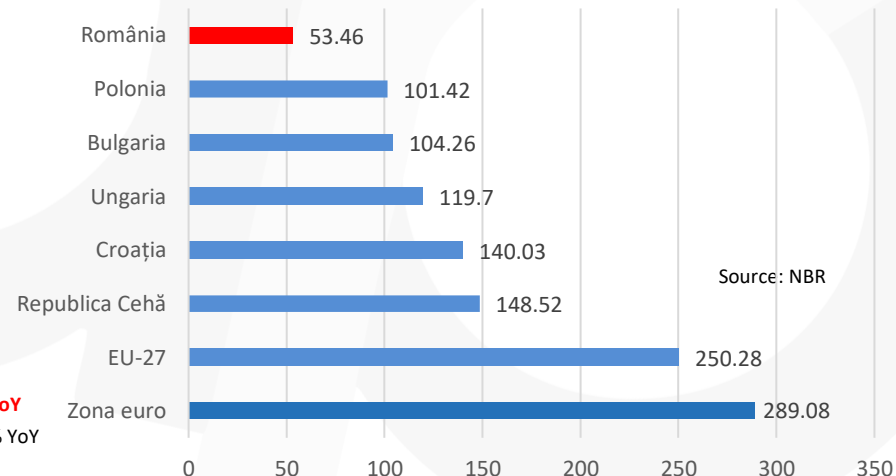
România are un potențial ridicat de dezvoltare prin intermediul creditării

- 15.8% - cea mai mare viteză de creștere a creditării economiei reale din ultimii 13 ani (februarie 2022).

Credit neguvernamental (mld. lei)

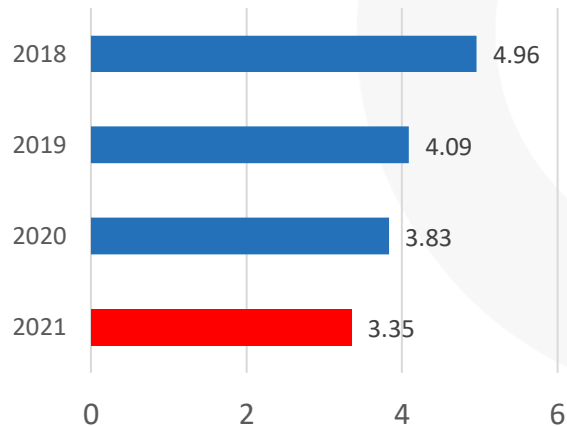
Ponderea activelor sistemului bancar în PIB (T2,2021, %)

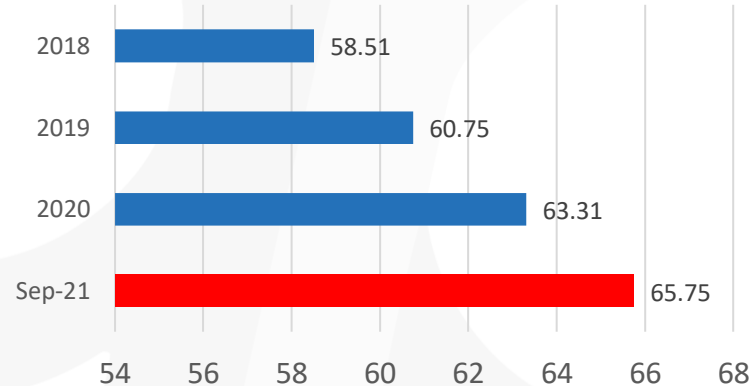
- Concentrarea activelor bancare este redusă în România, conform indexului Herfindahl Hirschman (978) și al cotei de piață al primelor 5 bănci (62,5%). Valorile erau mai mici decât **mediana** UE în decembrie 2018 (1.069, respectiv 64,5%)

Rata creditelor neperformante și gradul de acoperire cu provizioane a creditelor neperformante

Rata creditelor neperformante (%)

Gradul de acoperire cu provizioane a creditelor neperformante (%)

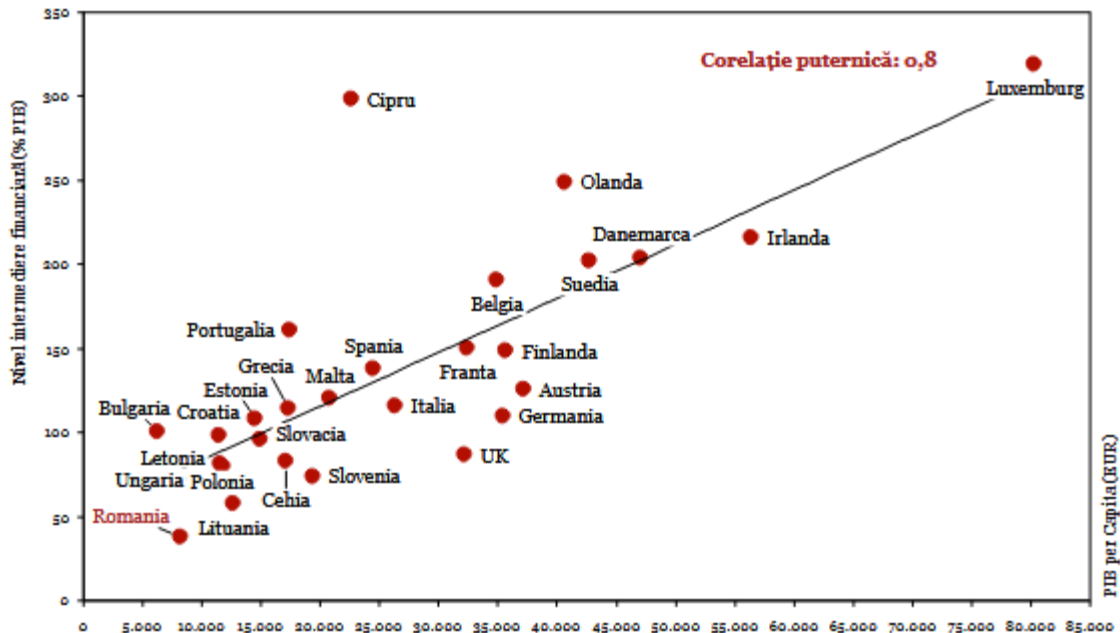

Source: NBR

- O pondere de 12.7% din portofoliul total de credite a beneficiat de efectele moratorului public sau privat. Rata creditelor neperformante a scăzut de 6 ori în 7 ani și tinde să se apropie de media europeană de 2,3%.

- Gradul de acoperire cu provizioane a creditelor neperformante este ridicat în comparație cu media UE (44,3%), asigurând stabilitate și reziliență. Băncile din România nu au beneficiat de bailout din fonduri publice.

Corelația intermedierei financiare cu creșterea economică

Importanța intermedierei financiare este dată de influența pozitivă a acesteia asupra dezvoltării economice a unei țări: corelație puternică 0,8

Studiu PwC

- Relația dintre sectorul financiar și creșterea economică a fost analizată în numeroase studii de specialitate, pe parcursul mai multor ani. Plecând de la o analiză a 80 de țări, pe durata a 30 de ani, aceste studii demonstrează că intermedierea financiară creează premisele necesare creșterii economice viitoare.
- Astfel, s-a demonstrat că nivelul dezvoltării și intermedierei financiare este puternic asociat cu creșterea reală a PIB pe cap de locuitor, cu rata acumulării de capital fizic și cu îmbunătățirea eficienței cu care economiile folosesc capitalul.

CAPITOL

- I. Contextul general privind sectorul bancar
- II. **Amprenta antreprenorială și finanțarea**
- III. Abordări necesare

Factorii care influențează creditarea

- Evoluțiile economice în plan intern și internațional, determinate de conflictul din Ucraina și pandemia COVID 19;
- Stabilitatea sistemului bancar, lichiditatea și rata de neperformanță;
- Evoluția inflației, a dobânzilor și a cursului de schimb;
- Cadrul legislativ și de reglementare;
- Nivelul maturității resurselor financiare;
- Birocrația versus gradul de digitalizare și automatizare;
- Nivelul educației financiare;
- Înclinația și capacitatea clienților de a se împrumuta;

IMM-urile în România: cifre și impact

	Număr companii			Număr salariați			Valoare adăugată		
	România		UE-27	România		UE-27	România		UE-27
	Număr	procent	procent	număr	procent	procent	mld. €	procent	procent
IMM	519 203	99,7%	99,8%	2 690 245	66,1%	65,2%	44,4	55,9%	53%
Mari	1 525	0,3%	0,2%	1.379.371	33,9%	34,8%	35	44,1%	47%

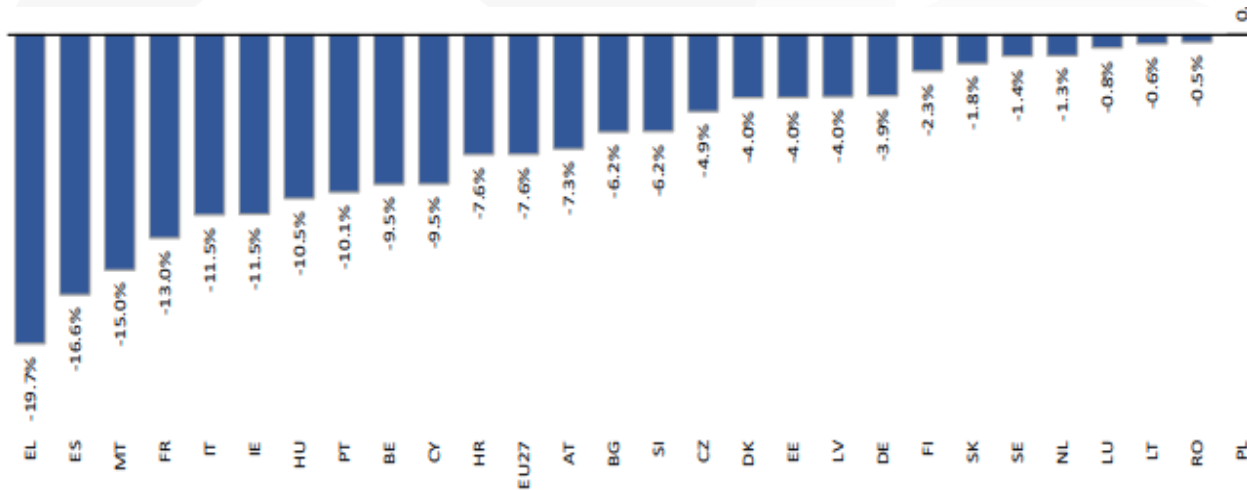
Sursă: Small Business Act, 2021

- IMM-urile generează 55,9% din valoarea adăugată în economie și angajează 66,1% din totalul salariaților.
- SBA: IMM-urile din România au cunoscut o încetinire economică din cauza pandemiei de COVID-19. În 2020, valoarea adăugată adusă de IMM-uri a scăzut cu 0,5%, în timp ce ocuparea forței de muncă în IMM-uri a crescut cu 1,1%. Valoarea adăugată generată de IMM-uri este așteptată să crească cu 6,3% în 2021, iar ocuparea forței de muncă în IMM-uri era estimată să crească cu 1,1%. Sectoare grav afectate; cum ar fi producția, cazarea și serviciile - reducere valoare adăugată de 10,5% și, respectiv, 36%.
- Productivitatea IMM-urilor, măsurată ca valoare adăugată per persoană angajată, a fost de numai 16.500 euro, mai puțin de jumătate din media UE de 40 000 euro.
- IMM-urile din România sunt relativ mai mari decât media UE - în 2019, au angajat în medie 5,2 persoane, comparativ cu media UE de 3,7.

Evoluția valorii adăugate a IMM-urilor în economie, UE-27

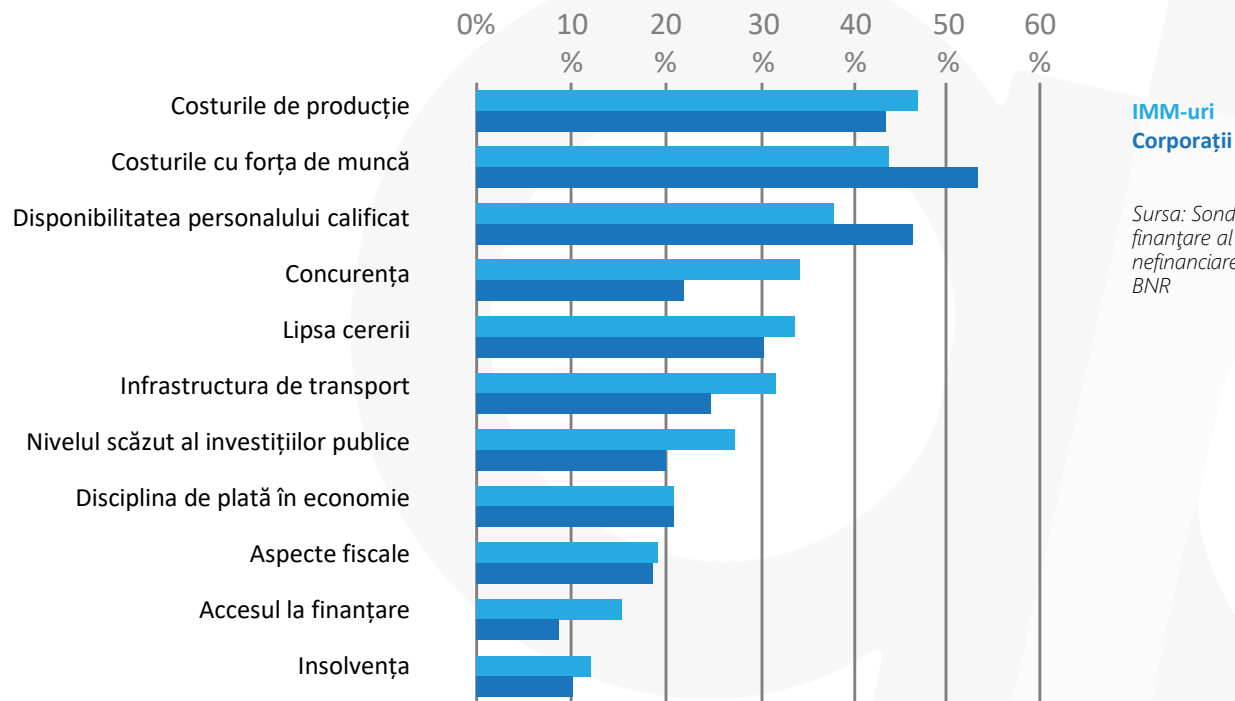
- Importanța valorii adăugate a IMM-urilor în economie este subliniată, printre altele, de faptul că în România aceasta a scăzut cu doar 0,5% în primul an de pandemie.
- Performanța IMM-urilor din România a fost depășită numai de cea a IMM-urilor din Polonia.

Evoluția (%) valorii adăugate a IMM-urilor în economie în 2020.

Sursă: Raportul Comisiei Europene asupra IMM-urilor, 2020/2021

Probleme identificate de companii

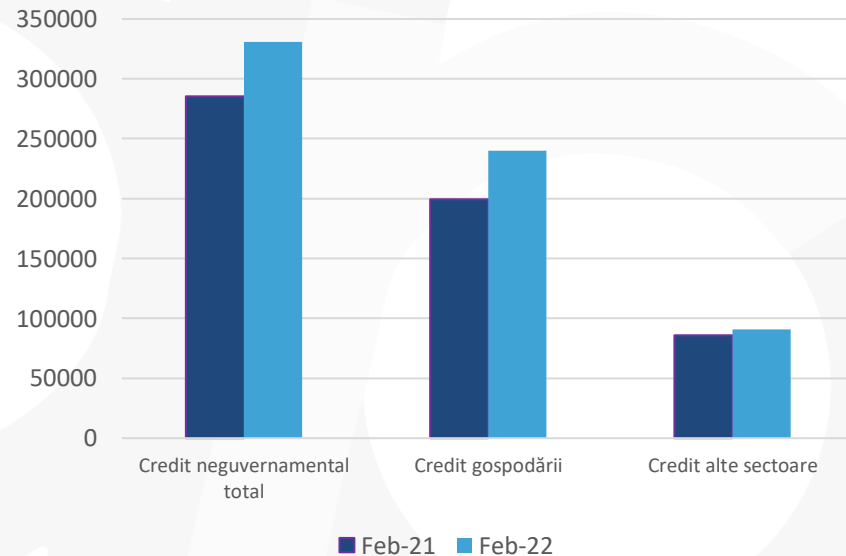
**IMM-uri
Corporații**

Sursa: Sondaj privind accesul la finanțare al companiilor nefinanciare din România, dec, BNR

- Accesul la finanțare nu este una dintre problemele principale ale IMM-urilor și nici ale coporațiilor (locul 10 din 11).
- Accesul la finanțare (15%) și aspectele legate de procesul de insolvență (12%) afectează în cea mai mică măsură firmele, potrivit BNR.

Evoluția creditării în timpul perioadei pandemice

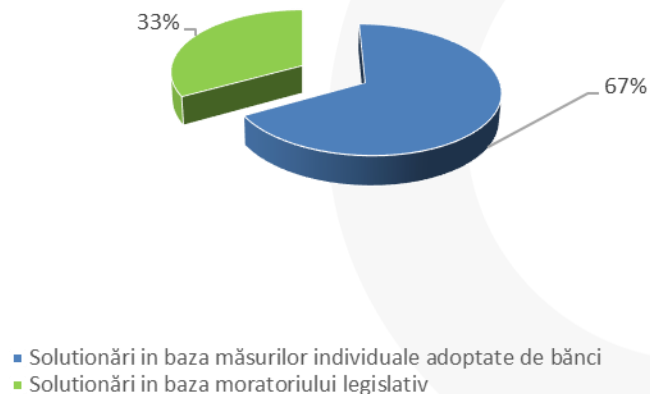
- Viteza de creștere a creditului neguvernamental de 15,8% în ritm anual, în februarie 2022, reprezintă cea mai ridicată rată de creștere a creditării economiei reale din ultimii 13 ani.
- Creditele noi acordate de băncile din România populației și companiilor în doi ani de pandemie, în perioada 2020 - 2021, s-au cifrat la 194,5 miliarde lei, ceea ce arată sprijinul pe care sectorul bancar l-a oferit pentru dezvoltarea societății românești.
- În cei doi ani analizați, creditarea a fost impulsionată de segmentul companiilor, cu o pondere de peste 55% din împrumuturi.
- În 2021, al doilea an de pandemie, în care starea de alertă s-a menținut, s-a înregistrat o creștere cu 31,5% a volumului total al creditelor noi acordate, până la 110,5 miliarde lei, comparativ cu anul 2020.

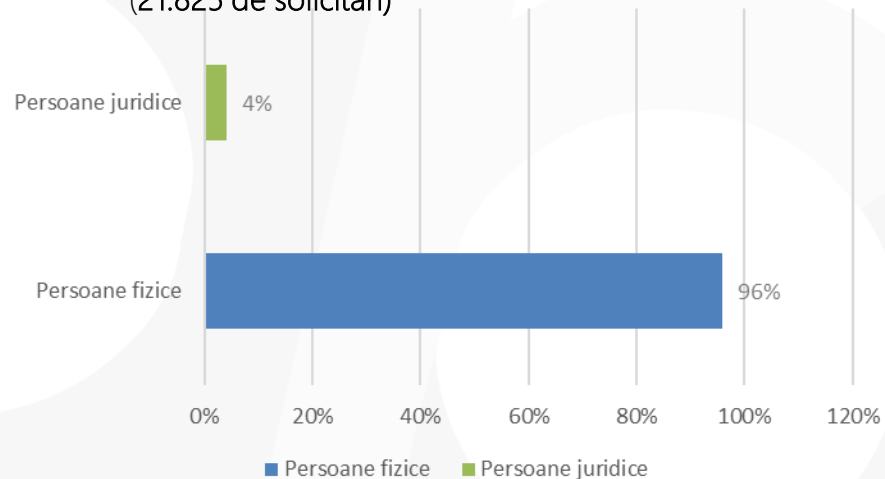
Sursă: BNR

Pandemia COVID-19 – Cereri de suspendare la plată

Tipul de soluționare a cererilor în 2020
(686.500 de cereri)

Ponderea cererilor în funcție de tipul de clienți în 2021
(21.825 de solicitări)

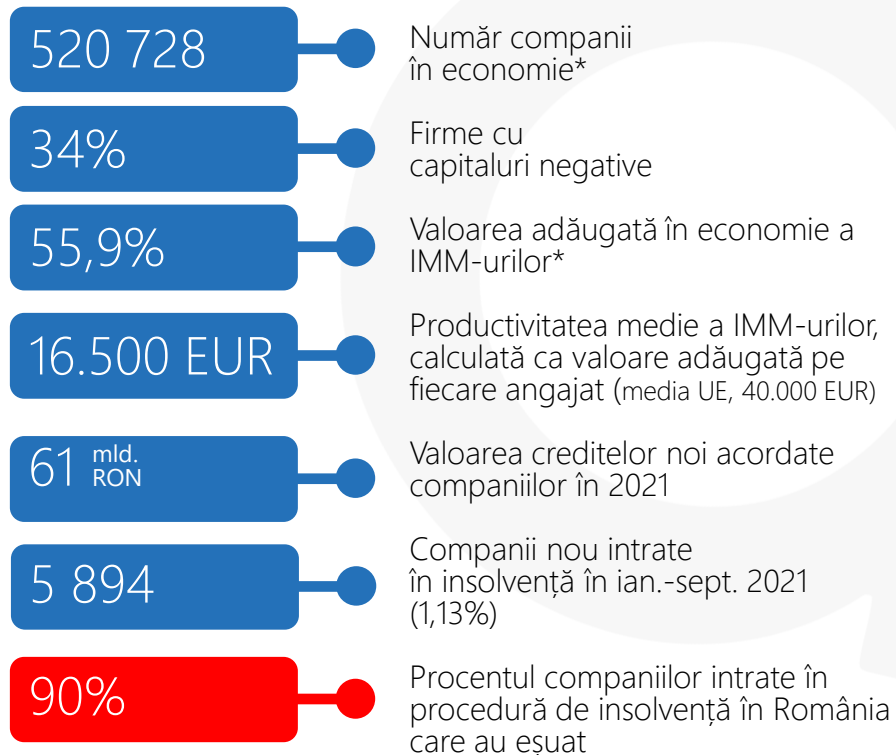
Sursă: ARB

- Ponderea creditelor care au beneficiat de efectele moratoriilor publice și private până la finele lunii martie 2021 a fost de 12,7% din totalul creditelor.
- Într-un efort conjugat și cu autoritățile statului, prin efectul moratoriului legislativ, precum și prin măsuri individuale, băncile au soluționat aproximativ 700.000 de cereri provenite de la clienți, persoane fizice în special, în perioada crizei de sănătate, în această statistică fiind incluse și măsurile de amânare la plată a dobânzilor pentru cardurile de credit.

Programe de finanțare – IMM Invest

- Mizăm în continuare pe accelerarea creditării pe zona companiilor, unul dintre programele care impulsionează creditarea companiilor fiind IMM INVEST;
- În cursul anului 2021 valoarea garanțiilor a fost de peste 10,5 miliarde lei potrivit datelor FNGCIMM;
- Acest program a avut un grad de bancabilitate a companiilor de 1 din 3, superior celui general de 1 din 7; 15% din companiile din România sunt bancabile pe standardele actuale de reglementare;
- Pentru anul 2022, plafonul total al garanțiilor ce pot fi acordate este în valoare de 10 miliarde lei, din care 5 miliarde lei este alocat programului AGRO IMM INVEST
- Băncile au obligația reglementativă de a efectua analize adecvate care să nu conducă la creșterea ratei expunerilor neperformante și la grevarea bugetului statului; Analiza de credit presupune o analiză a cash-flow ului, a gradului de îndatorare și a probabilității de nerambursare în condițiile în care garanția oferită de stat nu ține loc de capacitate de rambursare pentru aplicanți.

Intermedierea financiară

Sursa: * Small Business Act

Cum putem contribui la creșterea finanțării IMM-urilor?

- Susținem **inițiativele** care promovează activitatea, finanțarea și garantarea creditelor acordate IMM-urilor
- **Produse de garantare** a IMM-urilor cu garanție de stat și la costuri competitive

Cum creștem gradul de absorbție?

- **Planificare strategică sistematică**, fiind prevăzută astfel și o predictibilitate necesară pe zona legislativă, atât pentru statul român, cât și pentru investitori.
- **Colaborare**, bazată pe experiența și expertiza acumulate până în prezent atât la nivelul sistemului bancar cât și la nivelul Autorităților de Management > soluții în sprijinul beneficiarilor pentru o implementare mai facilă a proiectelor > creșterea gradului de absorbție
- **Eficientizarea colaborării** între sistemul bancar - autoritățile de management - beneficiari
- **Educație financiară**

Cum intensificăm PPP?

- Mizăm pe faptul că noul cadru de reglementare va aduce clarificările necesare pentru a demara **proiectele mari** de investiții în PPP
- **Promovarea parteneriatelor** de tip public-privat

CAPITOL

- I. Contextul general privind sectorul bancar
- II. Amprenta antreprenorială și finanțarea
- III. Abordări necesare

Intermedierea financiară. Cererea – abordări necesare

Înlăturarea vulnerabilităților prezente în bilanțul firmelor

- întărirea disciplinei financiare printr-o abordare de cointeresare
- legiferare pentru a impulsiona creșterea capitalizării companiilor

Intermedierea financiară. Oferta – abordări necesare

1. creșterea capacității de creditare a sistemului bancar

- cadrul legislativ predictibil - încheierea unui parteneriat constructiv cu autoritățile pentru a finanța economia în condiții de predictibilitate
- diminuarea riscului de neperformanță și creșterea capacității de recuperare eficientă și eficace a creanțelor
 - i.eliminarea plafonului de deductibilitate de 30% pentru creanțele cesionate
 - ii.transpunerea timpurie a Directivei privind cadrele de restructurare preventivă

2. creșterea gradului de acoperire a necesarului cu instrumente și produse adecvate

- Prioritizarea creditării spre o economie verde și dezvoltare sustenabilă

3. asigurarea resursei necesare și optimizarea costurilor operaționale pentru sistemul bancar în vederea susținerii creșterii intermedierei financiare

- continuarea programelor guvernamentale și introducerea garanțiilor de portofoliu ce ar face ca implementarea acestora să se facă mult mai eficient
- fructificarea superioară a rolului sistemului bancar în PNRR

Intermedierea financiară. Infrastructura pieței – abordări necesare

1. accelerarea adoptării tehnologiilor digitale în serviciile financiare bancare

- automatizarea schimbului de informații între instituțiile de credit și autorități pentru verificarea datelor cu caracter personal ale clienților
- recunoașterea caracterului juridic al semnăturii electronice simple și a semnăturii electronice avansate

- ## 2. educație financiară și digitală
- pentru creșterea capacității consumatorilor de a lua decizii responsabile și a calității situațiilor financiare
- Implementarea Strategiei Naționale de Educație Financiară
 - dezvoltarea mai susținută a educației antreprenoriale
 - campanii dedicate dezvoltării competențelor digitale de bază și de creștere a gradului de înțelegere a unor noi concepte precum open-banking
 - proiecte pentru dezvoltarea sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri din România către economia digitală

3. simplificarea procesului de acordare a unui credit bancar

- digitalizarea actelor notariale
- stabilirea unor baze de date despre istoricul financiar
- accesul online la documentele specifice PJ
- furnizarea de către ANAF a datelor cu privire la declarațiile de impozit pe venit pentru categoriile care nu depun situații financiare
- fructificarea oportunităților aduse de sectorul FinTech și a open banking-ului în evoluția intermedierei financiare

Concluzii

- Sistemul bancar are indicatorii de stabilitate/soliditate și instrumentele necesare pentru a susține creșterea creditării în ritm susținut pe baze sustenabile, dar în același timp are nevoie de sprijin pentru a elimina barierele existente;
- Comunitatea bancară dorește să poarte un dialog real, continuu și constructiv cu toți stakeholderii pentru a prioritiza importanța intermedierei financiare în dezvoltarea economică a României;
- ARB și comunitatea bancară contribuie cu detalii tehnice și specialiști în vederea implementării proiectelor care susțin creșterea intermedierei financiare.

Vă mulțumesc!

